

Sygn. akt III CSK 196/20

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa (...) Bank S.A. w W.
przeciwko A. G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 marca 2020 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 marca 2020 r., Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 października 2018r. ten sposób, że oddalił powództwo (...) Bank S.A. w W. o zapłatę od pozwanego A. G. kwoty 285.862, 80 zł z umownymi odsetkami i kosztami procesu.

U podstaw rozstrzygnięcia legło stwierdzenie, że powód nie wypowiedział skutecznie łączącej strony umowy kredytu w świetle znajdującego zastosowanie w sprawie art. 75 c ust. 1-6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe (jedn. tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 1896 - dalej jako „Pr. Bank.”). Brak skuteczności wypowiedzenia wynikał ze złożenia oświadczenia w tym przedmiocie przed

upływem czternastodniowego terminu określonego pozwanemu na spłatę zaległości i wystąpienie o ewentualną restrukturyzację zadłużenia.

Od powyższego rozstrzygnięcia skargę kasacyjną złożył powód. Wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania, wskazał, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów art. 75 w zw. z art. 75 c Pr. Bank., które budzą poważne wątpliwości i powodują istotne rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto występuje w niej istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie czy wypowiedzenie umowy kredytu dokonane przez Bank na podstawie art. 75 Pr. Bank. po dniu 01 stycznia 2016 r. powinno być (dla swej skuteczności) poprzedzone wezwaniem kredytobiorcy do dokonania spłaty w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych wraz z przekazaniem informacji o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia i w konsekwencji oświadczenie o wypowiedzeniu może zostać złożone wobec kredytobiorcy dopiero po upływie 14 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w art. 75 c ust. 1 i 2 Pr. Bank. Skarżący wskazał także że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem zaskarżone orzeczenie narusza art. 75 w związku z art. 75 c ustawy Pr. Bank.

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżących, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze

publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Zagadnienie sformułowane przez skarżącego nie spełnia tych wymagań ograniczając się do lakonicznego zarysowania wątpliwości dotyczących procedury wypowiedzenia umowy, z pominięciem analizy orzecznictwa i doktryny w tym przedmiocie. We wniosku brak jakiegokolwiek argumentacji jurejycznej wykazującej, że na tle art. 75 w zw. z art. 75 c Pr. Bank. występują problemy w wykładni prawa czy rozbieżności w orzecznictwie.

Ponadto, na temat zasad stosowania i funkcji normy zawartej w art. 75c Pr. Bank. Sąd Najwyższy wypowiadał się m.in. w wyroku z dnia 27 listopada 2019 r., II CSK 723/18, (niepubl.), gdzie stwierdził, że przepis ten pełni dla kredytobiorców funkcję gwarantującą dochowanie minimalnego standardu w zakresie spełnienia opóźnionego świadczenia oraz informacji o istnieniu procedury umożliwiającej restrukturyzację zadłużenia. Jednocześnie wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego, bez dochowania wymaganych warunków, może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną. Nie może być zatem czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet jeżeli istnieją podstawy do podjęcia jej zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwe dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań (por. także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r., II CSK 750/15, niepubl. i z dnia z dnia 24 września 2015 r., V CSK 698/14).

Oparcie zaś wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/04, niepubl.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia również tych wymogów, sprowadzając się do przytoczenia kilku orzeczeń Sądów Apelacyjnych i jednego wyroku Sądu Okręgowego, z pominięciem orzecznictwa Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu wniosku nie wykazano, że Sądy te dokonały odmiennej wykładni art. 75 w zw. z art. 75 c Pr. Bank. w sprawach, w których podstawa faktyczna rozstrzygnięcia była taka sama lub podobna. W takim ujęciu istota wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania sprowadza się do zakwestionowania prawidłowości stosowania art. 75 w zw. z art. 75 c Pr. Bank. w okolicznościach sprawy, przy niedopuszczalnym w postępowaniu kasacyjnym kwestionowaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w podstawach skargi (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). Ponadto skarżący nie wyartykułował na czym polegały rozbieżności w orzecznictwie na tle art. 75 w zw. z art. 75 c Pr. Bank., w przywołanych judykatach, a nie jest rolą Sądu Najwyższego jego zastępowanie.

Skarga kasacyjna nie jest również oczywiście uzasadniona, gdyż zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga to wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Skarżący przedstawiając natomiast, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej naruszenie art. 75c w związku z art. 75 Pr. Bank. powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r.,

I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100 i z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Powód nie tylko nie spełnił wymogów wniosku w tym zakresie, ale dodatkowo te same kwestie uczynił przedmiotem problemów wykładniczych, co pozostaje w logicznej sprzeczności. Nie można także przyjąć, by orzeczenie Sądu Apelacyjnego oczywiście naruszało prawo, skoro wykładnia art. 75 c Pr. Bank. przedstawiona w zaskarżonym rozstrzygnięciu, odpowiada stanowisku prezentowanemu w wyżej przytoczonych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Ponadto, nie dokonanie skutecznego wypowiedzenia umowy (art. 61 k.c.) nie może powodować wymagalności roszczenia.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800 ze zm.).